

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 29 januari 2018
(OR. en)

XT 21004/18
ADD 1 REV 2

BXT 5

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties

Betreft:	BIJLAGE bij het BESLUIT VAN DE RAAD tot aanvulling van het Besluit van de Raad van 22 mei 2017 waarbij machtiging wordt verleend tot het openen van onderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland over een akkoord betreffende de voorwaarden voor zijn terugtrekking uit de Europese Unie - Aanvullende richtsnoeren voor de onderhandelingen over een akkoord met het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland betreffende de voorwaarden voor zijn terugtrekking uit de Europese Unie
----------	---

**Aanvullende richtsnoeren voor de onderhandelingen over een akkoord met
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland betreffende de voorwaarden
voor zijn terugtrekking uit de Europese Unie**

1. Overeenkomstig de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017 en de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad van 22 mei 2017 spitste de eerste fase van de onderhandelingen zich toe op de rechten van burgers, de financiële regeling, de vraagstukken met betrekking tot het eiland Ierland, andere met het uiteengaan verband houdende kwesties en de governance van het terugtrekkingsakkoord.
2. Gelet op de tot dan gemaakte vorderingen heeft de Europese Raad op 20 oktober 2017 gevraagd de werkzaamheden voort te zetten, teneinde de bereikte convergentie te consolideren en de onderhandelingen te kunnen voortzetten om zo spoedig mogelijk te kunnen overgegaan tot de tweede fase van de onderhandelingen. Tegen deze achtergrond heeft de Europese Raad de Raad samen met de onderhandelaar van de Unie verzocht interne voorbereidende besprekingen te beginnen over mogelijke overgangsregelingen.
3. Op basis van:
 - de aanbeveling gedaan in de mededeling van de Commissie van 8 december 2017 inzake de stand van de vorderingen met de onderhandelingen die met het Verenigd Koninkrijk worden gevoerd uit hoofde van artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie¹,

¹ COM(2017) 784 final.

- het gezamenlijk verslag van 8 december 2017 van de onderhandelaars van de Europese Unie en de regering van het Verenigd Koninkrijk over de vooruitgang tijdens fase 1 van de onderhandelingen uit hoofde van artikel 50 VEU inzake de ordelijke terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, waarop de aanbeveling van de Commissie gebaseerd is,

heeft de Europese Raad zich op 15 december 2017 verheugd getoond over de in de eerste fase van de onderhandelingen geboekte vooruitgang en besloten dat die vooruitgang voldoende is om over te gaan tot de tweede fase, die gewijd zal zijn aan de overgangsregeling en het kader voor de toekomstige betrekkingen.

4. De Europese Raad heeft tevens onderstreept dat de onderhandelingen in de tweede fase enkel kunnen vorderen zolang alle tijdens de eerste fase gedane toezeggingen integraal worden nagekomen en deze zo snel mogelijk getrouw in een juridische vorm worden gegoten. Tijdens de tweede fase van de onderhandelingen dient eveneens algehele overeenstemming over het kader voor de toekomstige betrekkingen van de Unie met het Verenigd Koninkrijk te worden bereikt. De Europese Raad besloot daartoe dat hij in maart 2018 aanvullende richtsnoeren over dit kader zou aannemen en verzocht om meer duidelijkheid omtrent het standpunt van het Verenigd Koninkrijk betreffende het kader voor de toekomstige betrekkingen.
5. De onderhavige reeks richtsnoeren vormt een aanvulling op de eerste reeks onderhandelingsrichtsnoeren van 22 mei 2017. De richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017 en de in de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad van 22 mei 2017 vastgestelde algemene beginselen en procedurele regelingen voor het voeren van de onderhandelingen blijven volledig van toepassing op deze fase van de onderhandelingen, ook wat betreft het territoriale toepassingsgebied van het terugtrekkingsakkoord, met inbegrip van de bepalingen over overgangsregelingen, en van het toekomstige kader; deze onderhandelingsrichtsnoeren moeten derhalve, zoals de eerste reeks onderhandelingsrichtsnoeren, geheel in overeenstemming zijn met de punten 4 en 24 van de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017, met name wat Gibraltar betreft.
6. Tijdens de tweede fase van de onderhandelingen dienen de werkzaamheden voor gedetailleerde regelingen ter uitvoering van de beginselen en toezeggingen die met betrekking tot het eiland Ierland zijn neergelegd in het gezamenlijk verslag, gelet op de unieke omstandigheden en de specifieke aard van de vraagstukken, te worden voortgezet als afzonderlijk deel.

7. Aangezien de regelingen die van toepassing zijn op de betrekkingen tussen de Unie en de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk vallen, ook in de toekomst zullen worden gedefinieerd in de context van het lidmaatschap van de Republiek Cyprus van de Unie, moeten er zo nodig tijdens de onderhandelingen passende regelingen worden vastgesteld om de doelstellingen genoemd in Protocol 3 bij de Akte van toetreding van de Republiek Cyprus tot de Unie te verwezenlijken².

I. KWESTIES IN VERBAND MET DE ORDELIJKE TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK UIT DE EUROPESE UNIE

8. Overeenkomstig de richtsnoeren van de Europese Raad van 15 december 2017 en de in de bijlage bij het Besluit van de Raad van 22 mei 2017 vastgestelde onderhandelingsrichtsnoeren, aangevuld door deze onderhandelingsrichtsnoeren, moeten de werkzaamheden met betrekking tot alle aspecten van de terugtrekking, ook die welke tijdens de eerste fase niet aan de orde zijn gekomen, worden voltooid. Hiertoe behoren - onder meer - punten als de governance van het terugtrekkingsakkoord, intellectuele-eigendomsrechten, lopende procedures voor overheidsopdrachten, douanekwesties die moeten worden geregeld met het oog op een ordelijke terugtrekking uit de Unie, bescherming van persoonsgegevens en gebruik van informatie verkregen of verwerkt vóór de terugtrekkingsdatum.
9. In de tweede fase van de onderhandelingen moeten voorts de resultaten van de onderhandelingen in een duidelijke en ondubbelzinnige juridische vorm worden gegoten, met inbegrip van de in de eerste fase bereikte resultaten, die waar nodig aan de hieronder bedoelde overgangsregelingen moeten worden aangepast. Met name moeten de bepalingen van het onderdeel Rechten van de burgers van het terugtrekkingsakkoord gelden vanaf het einde van de overgangsperiode. De in punt 8 van het gezamenlijk verslag genoemde "gespecificeerde datum" moet dan ook de einddatum van de overgangsperiode zijn.

² Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond - Protocol nr. 3 betreffende de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland vallen (PB L 236 van 23.9.2003, blz. 940-944).

II. OVERGANGSREGELINGEN

10. De richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017 bepalen algemene grondbeginselen die van toepassing zijn op ieder met het Verenigd Koninkrijk gesloten akkoord en op eventuele overgangsregelingen:
- ieder akkoord moet gebaseerd zijn op een evenwicht tussen rechten en verplichtingen en een gelijk speelveld garanderen;
 - het behouden van de integriteit van de eengemaakte markt sluit uit dat per sector voor al dan niet deelnemen kan worden gekozen;
 - een niet-lid van de Unie, dat niet dezelfde verplichtingen naleeft als een lid, kan niet dezelfde rechten en dezelfde voordelen genieten als een lid;
 - de vier vrijheden van de interne markt zijn ondeelbaar en er kan geen sprake van zijn "de krenten uit de pap te halen";
 - de Unie zal haar autonomie met betrekking tot haar besluitvormingsprocedures en de rol van het Hof van Justitie van de Europese Unie beschermen. Volgens de richtsnoeren van de Europese Raad van 15 december 2017 geldt dit met name voor de bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Unie.
11. Naast deze grondbeginselen worden in de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017 specifieke voorwaarden gesteld die van toepassing zijn op alle eventuele overgangsregelingen. Voor zover nodig en juridisch mogelijk, kan er bij de onderhandelingen naar worden gestreefd overgangsregelingen die de belangen van de Unie dienen, te bepalen en, waar passend, bruggen naar het te verwachten kader voor de toekomstige betrekkingen tot stand te brengen in het licht van de geboekte vooruitgang. Zoals in de richtsnoeren van de Europese Raad van 15 december 2017 wordt herhaald, moeten dergelijke overgangsregelingen steeds duidelijk omschreven zijn en een welbepaald tijdelijk karakter hebben. Zij moeten ook gepaard gaan met doeltreffende handhavingsmechanismes.

12. De onderhavige aanvullende onderhandelingsrichtsnoeren stelen op de beginselen en voorwaarden die zijn vastgesteld in de richtsnoeren van de Europese Raad van 15 december 2017 en bouwen erop voort.
13. Overeenkomstig die richtsnoeren, waarin voorts de in de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017 neergelegde kernbeginselen verder worden gespecificeerd en uitgewerkt, moeten eventuele overgangsregelingen waarin het terugtrekkingsakkoord voorziet, het volledige acquis van de Unie, met inbegrip van Euratomaangelegenheden, omvatten. Niettegenstaande punt 18 van de onderhavige onderhandelingsrichtsnoeren moet het acquis van de Unie van toepassing zijn op en in het Verenigd Koninkrijk als ware het een lidstaat. Alle vastgestelde wijzigingen van het acquis van de Unie moeten automatisch op en in het Verenigd Koninkrijk van toepassing zijn gedurende de overgangsperiode. Voor maatregelen die zijn genomen in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht en waardoor het Verenigd Koninkrijk gebonden is vóór zijn terugtrekking, moeten de artikelen 4 bis van Protocol (Nr. 21) en 5 van Protocol (Nr. 19) bij de Verdragen, die het Verenigd Koninkrijk de mogelijkheid bieden niet deel te nemen aan een handeling houdende wijziging van een maatregel waardoor het reeds gebonden is, van toepassing blijven gedurende de overgangsperiode, met inbegrip van de mogelijkheid voor de Unie om te bepalen dat deze niet-deelname de betreffende maatregel onwerkbaar zou maken en derhalve dat deze maatregel niet langer van toepassing moet zijn op het Verenigd Koninkrijk. Het Verenigd Koninkrijk mag echter niet langer worden toegestaan om deel te nemen aan andere maatregelen op dit gebied dan die tot wijziging of vervanging of die welke voortbouwen op de bovengenoemde bestaande handelingen.
14. Tijdens de overgangsperiode moet het Unierecht waarop deze overgangsregelingen betrekking hebben, in het Verenigd Koninkrijk dezelfde rechtsgevolgen hebben als in de lidstaten van de Unie. Dit houdt met name in dat de rechtstreekse werking en de voorrang van het Unierecht moeten worden gehandhaafd.
15. Tijdens de overgangsperiode, en overeenkomstig de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017, moet het Verenigd Koninkrijk gebonden blijven door de verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomsten die zijn gesloten door de Unie, door de lidstaten handelend namens de Unie of door de Unie en de lidstaten samen, terwijl het Verenigd Koninkrijk niet langer mag deelnemen aan organen die zijn opgericht bij die overeenkomsten.

16. Overeenkomstig de richtsnoeren van de Europese Raad van 15 december 2017 vereist iedere overgangsregeling dat het Verenigd Koninkrijk tijdens de overgang blijft deelnemen aan de douane-unie en de eengemaakte markt (met alle vier vrijheden). Het Verenigd Koninkrijk moet alle noodzakelijke maatregelen nemen om de integriteit van de eengemaakte markt en de douane-unie te beschermen. Het Verenigd Koninkrijk zal zich moeten blijven voegen naar het handelsbeleid van de Unie. In het bijzonder moet het Verenigd Koninkrijk ook verzekeren dat zijn douaneautoriteiten de taken blijven vervullen die douaneautoriteiten in de EU toekomen, onder andere moeten zij de EU-douanerechten blijven innen en alle bij het Unierecht voorgeschreven EU-controles aan de grens ten aanzien van andere derde landen blijven uitvoeren. Tijdens de overgangsperiode mag het Verenigd Koninkrijk niet worden gebonden door internationale overeenkomsten die het zelfstandig aangaat op de bevoegdheidsgebieden van het Unierecht, tenzij de Unie het hiervoor toestemming verleent.
17. Overeenkomstig de richtsnoeren van de Europese Raad van 29 april 2017 en de eerste reeks onderhandelingsrichtsnoeren van 22 mei 2017 vereist een in de tijd beperkte verlenging van het acquis van de Unie dat alle bestaande instrumenten en structuren van de Unie op het vlak van regelgeving, begroting, toezicht, justitie en handhaving van toepassing zijn, met inbegrip van de bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Unie.
18. Wat de toepassing van het acquis van de Unie op het Verenigd Koninkrijk betreft, moet het terugtrekkingsakkoord daarom bepalen dat tijdens de overgangsperiode de volledige bevoegdheden van de instellingen (in het bijzonder de volledige rechtsmacht van het Hof van Justitie van de Europese Unie), organen en instanties van de Unie ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk en natuurlijke of rechtspersonen in het Verenigd Koninkrijk onverminderd gelden. In het bijzonder moeten de instellingen, organen en instanties van de Unie alle toezicht- en controleprocedures uit hoofde van het Unierecht uitvoeren. Overeenkomstig de richtsnoeren van de Europese Raad van 15 december 2017 zal het Verenigd Koninkrijk echter niet langer deelnemen aan de instellingen van de Unie, geen leden van die instellingen meer benoemen of verkiezen en ook niet langer deelnemen aan de besluitvorming of het bestuur van de organen en instanties van de Unie.

19. Tijdens de overgangsperiode zal het VK, bij wijze van algemene regel, geen vergaderingen bijwonen van comités als bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) nr. 182/2011³, deskundigengroepen van de Commissie en soortgelijke entiteiten van de organen en instanties waarin de lidstaten vertegenwoordigd zijn. Bij wijze van uitzondering en per afzonderlijk geval, kan het Verenigd Koninkrijk worden uitgenodigd om, zonder stemrecht, deel te nemen aan dergelijke vergaderingen, op voorwaarde dat:
- de besprekingen betrekking hebben op individuele maatregelen die gericht zijn tot het Verenigd Koninkrijk of tot natuurlijke personen of rechtspersonen in het Verenigd Koninkrijk; of
 - de aanwezigheid van het Verenigd Koninkrijk noodzakelijk en in het belang van de Unie is, met name voor een doeltreffende tenuitvoerlegging van het acquis van de Unie tijdens de overgangsperiode.
20. De precieze voorwaarden waaronder en het kader waarbinnen dergelijke uitzonderlijke deelname dient te worden toegestaan, moeten worden bepaald in het terugtrekkingsakkoord.
21. Specifiek overleg moet eveneens worden gepland voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden (totaal toegestane vangsten) tijdens de overgangsperiode, met volledige eerbiediging van het acquis van de Unie.
22. De overgangsperiode moet van toepassing zijn met ingang van de datum van inwerkingtreding van het terugtrekkingsakkoord en moet tot uiterlijk 31 december 2020 lopen.

³ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13-18).